

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af: a) Forslag til Lov om Foranstaltninger i Anledning af Svangerskab m. v., b) Forslag til Lov om Ophævelse af § 242 i Borgerlig Straffelov af 15. April 1930, c) Forslag til Lov om Ændring i § 235 i Borgerlig Straffelov af 15. April 1930.

Forhandlingen genoptoges.

Nina Andersen: Der er ved Debatten om dette alvorlige Spørgsmaal en enkelt glædelig Ting, nemlig at der af saa godt som alle Ordførerne er udtalt Velvilje over for Gennemførelsen af positive Foranstaltninger for Mødre og Børn; der har været en enkelt Undtagelse, idet jeg har forstaaet, at det ærede Medlem Hr. Pürschel kun under ganske særlige Omstændigheder kan tænke sig noget i denne Retning og da navnlig i Forbindelse med den private Velgørehed. Ihvorvel jeg ikke vil underkende den private Velgøreheds Betydning, er det min Opfattelse, at det altid vil blive mere pletvis og spredt, hvad der i den Henseende gøres, og at et Stats- eller Kommuneinitiativ vil give mere Ensartethed paa dette Omraade. Det er i øvrigt min Opfattelse, at en saadan næsten enstemmig Tilslutning til de positive Foranstaltninger ikke vilde være fremkommet her, medmindre man havde mærket det Tryk, som Kommissionsbetænkningens Indhold og den dermed forbundne Diskussion, hele Beskrivelsen af den Nødstilstand, som meget ofte er til Stede, har udøvet paa den offentlige Mening. Man kan i Sandhed sige, at det begynder at gaa op for den offentlige Mening, hvad Ellen Key for mange Aar siden sagde, at Barnet mere og mere bliver et offentligt Anliggende. Det er min Opfattelse, at det ærede Medlem Hr. Pürschel enten ikke har Evne eller ikke har Vilje til at se, i hvilken Grad de økonomiske Aarsager maskerer sig og skjuler sig. Det ærede Medlem oplæste af Kommissionsbetænkningen de mange Tilfælde, hvor det var Manden, der havde paavirket Kvinden, eller hvor Kvinden var „ked af det“, og det ærede Medlem vilde ligesom give Udtryk for, at der var Tale om en manglende Ansvarsfølelse. Jeg tror, at i mange Tilfælde skjuler der sig under disse Udtryk netop økonomiske Aarsager. Nu er jeg ikke saa blaaøjet naiv, at jeg tror, det altid er Samfundsforholdene, som er Skyld i, at Mennesker ikke handler, som de skulde handle. Men det er min Opfattelse, at Milieuet har en stærk Indvirkning, og at økonomiske Vanskeligheder ofte

presser Mennesker til Handlinger, som de ellers ikke vilde foretage.

Med Hensyn til Indikationerne har der jo nærmest kun været taget Anstand over for den Form, som den medicinske Indikation har faaet i Lovforslaget. Vanskelighederne ved at skille social og medicinsk Indikation ad har jo ogsaa forskellige Læger givet Udtryk for. Jeg kunde været fristet til at citere en lille Smule af en Artikel i „Berlingske Tidende“ for 15. Oktober, hvor en Læge, der efter sin Stavemaade at dømme ikke maa være helt ung, har givet Udtryk for netop disse Vanskeligheder — jeg beder om Tilladelse til et Citat. Han skriver:

„Efter min Opfattelse burde Lægerne imidlertid protestere imod, at man opstiller Begrebet den sociale Indication som noget væsensforskelligt fra de medicinske Indicationer. De sociale Forhold kan nemlig selvsagt blive en medicinsk Indication, og herom maa saa Lægen — under Offentlighedens og Kollegernes Kontrol — skønne efter sin Samvittighed.“

Nu er denne Læge maaske en af dem, der, som det ærede Medlem Hr. Pürschel udtrykte det, i sin Ungdom har faaet en smuk Tanke, som han mener bliver ved med at være moderne, men det kan jo ogsaa være et Menneske, som i Kraft af sine Erfaringer er kommet til den Erkendelse, han her har givet Udtryk for.

Jeg kan i øvrigt ikke forstaa det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmits Udtalelse om, at hendes Forslag er mere klart end Justitsministerens. Det lyder jo: Naar Svangerskabets Fortsættelse eller Fødselen vil medføre alvorlig Fare for Kvindens Liv eller Helbred . . . Hvis der altsaa er skjult social Indikation i den Formulering, som Regeringens Paragraf har, saa er der det saa sandt ogsaa i denne Formulering: Svangerskabets Fortsættelse, hvis det er en alvorlig Fare for Kvindens Liv eller Helbred! Ja, hvis Svangerskabet paa Grund af økonomiske Omstændigheder lægger et saadant Pres paa den paagældende Kvindes Hjerne, at der er Udsigt til, at hun skal faa mentale Forstyrrelser, har vi her netop denne Fare for Liv og Helbred, som i Regeringens Forslag er udtrykt ved „andre Forhold“, og det er da i Virkeligheden mere klart.

Der er et Par Bemærkninger til, som jeg ikke kan afholde mig fra over for det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit. Det ærede Medlem har et Par Gange i Kommissionsbetænkningen og her forleden Dag udtalt noget om, at der i den paagældende Kommission sad Kvinder fra Kvindeforeninger, som havde Svangerskabsafbrydelse